

**Standaardkostprijs directe werkzaamheden natuur- en landschapsbeheer**
**Voor het jaar: 2026 (beheerjaar 2027)**
**Natuur- of Landschapstype: N08 Open duinen**  
**Beheertype: 03 Vochtige duinvallei**

| Maatregel                       | Activiteit                                          | Set<br>arbeidseenheid                                                                                                         | Normbepalende<br>omstandigheden                                                                       | Herkomst<br>norm | Uur<br>per ha | Normbedrag<br>per ha | Freq.<br>p.j. | % te bew.<br>opp. | Kostprijs<br>per ha p.j. |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------|----------------------|---------------|-------------------|--------------------------|
| verwijderen toplaag             | plaggen en plagsel naar<br>(tijd.)depot brengen     | 3 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 hydraulische graafmachine (A-225)<br>2 trekker 4*4, 75-90 Kw (A-006)<br>2 dumper (A-082) | kleinschalig plaggen, 1000<br>m3/ha, en tijdelijk depot op 500<br>meter                               | Alterra 2016     | 18,800        | 7.147,85             | 0,040         | 10%               | 28,59                    |
|                                 | plagsel in (tijd.)depot<br>omzetten/composteren     | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 trekker 4*4, 65-75 Kw (A-005)<br>1 opraapwagen (A-051)                                   | Afgeleid van de notitie: Quick-<br>scan Kosten van het Bulken<br>van Groenresten van J.J. de<br>Jong. | Alterra 2002     | 5,000         | 871,34               | 0,040         | 10%               | 3,49                     |
| maaien,<br>afvoeren/oogsten gew | maaien/snijden                                      | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 trekker 4*4, 65-75 Kw (A-005)<br>1 schotelmaaier 200 cm (A-034)                          | maaien in duin, reguliere<br>trekker (terrein 50 x 50 m)                                              | WenR 2020        | 2,380         | 273,47               | 1,000         | 26%               | 71,10                    |
|                                 | maaien/snijden                                      | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 lage trekker, 35 - 45 kW<br>1 frontmaaier, 250 cm (A-240)                                | maaien in duin, lager trekker<br>(50% duindoorn, terrein 50 x 50<br>m)                                | WenR 2020        | 2,940         | 304,75               | 1,000         | 14%               | 42,67                    |
|                                 | wiersen                                             | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 trekker 4*4, 65-75 Kw (A-005)<br>1 wielhark (acrobaat)<br>1 cirkelhark, 300 cm (A-048)   | wiersen duin met reguliere<br>trekker (terrein 50 x 50)                                               | WenR 2020        | 1,830         | 200,61               | 1,000         | 26%               | 52,16                    |
|                                 | wiersen                                             | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 lage trekker, 35 - 45 kW<br>1 Bandhooier, werkbr. 250 - 300 cm                           | wiersen duin met lage trekker<br>(terrein 50 x 50 m)                                                  | WenR 2020        | 3,030         | 280,47               | 1,000         | 14%               | 39,27                    |
|                                 | opraperen en lossen                                 | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 trekker 4*4, 65-75 Kw (A-005)<br>1 opraapwagen 17 m3                                     | opraperen maaisel vochtig duin,<br>100 m3/ha, transport 250 m                                         | WenR 2020        | 1,210         | 162,54               | 1,000         | 40%               | 65,02                    |
|                                 | maaien/opraperen<br>gecombineerd                    | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 maai-opraapc. rupsbanden (A-241)                                                         | nat (of hellend) terrein, afstand<br>perceel - depot 50 m, 150 m3<br>maaisel/ha                       | Normenboek NBL   | 8,460         | 2.835,34             | 1,000         | 35%               | 992,37                   |
|                                 | maaisel afvoeren en<br>composteren 4 ton/ha         | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 vrachtwagen met opbouwkraan<br>10 ton<br>1 Inname vers maaisel 4 ton                     | Op basis van notitie kosten<br>bulken 2002; nieuwe Alterra-<br>berekening 2014.                       | Alterra 2014     | 0,414         | 308,67               | 1,000         | 75%               | 231,50                   |
| verwijderen ongew.<br>vegetatie | kruiskruid/distels maaien<br>(<5% bedekking)        | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 bosmaaier zwaar (A-019)                                                                  | Norm genomen van afzetten<br>opslag met bosmaaier;<br>bedekking 0-5%                                  | Normenboek NBL   | 3,000         | 205,86               | 1,000         | 5%                | 10,29                    |
| onderhouden/vervangen<br>raster | onderhouden<br>schapenraster 200 m1/ha<br>incl. hek | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 handgereedschap (A-064)<br>1 materiaal/afschrijving<br>schapenraster 200 m               | na splitsing 'plaatsen<br>schapenraster' en<br>'onderhouden schapenraster' ;<br>onderhoud per jaar    | Alterra 2016/7   | 1,320         | 167,71               | 1,000         | 75%               | 125,78                   |

**Standaardkostprijs directe werkzaamheden natuur- en landschapsbeheer**
**Voor het jaar: 2026 (beheerjaar 2027)**
**Natuur- of Landschapstype: N08 Open duinen**  
**Beheertype: 03 Vochtige duinvallei**

| Maatregel                  | Activiteit                                          | Set<br>arbeidseenheid                                                                                                                                                                  | Normbepalende<br>omstandigheden                                                                               | Herkomst<br>norm | Uur<br>per ha | Normbedrag<br>per ha | Freq.<br>p.j. | % te bew.<br>opp. | Kostprijs<br>per ha p.j. |
|----------------------------|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------|----------------------|---------------|-------------------|--------------------------|
|                            | plaatsen schapenraster<br>200 m/ha                  | 2 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 trekker 4*4, 65-75 Kw (A-005)<br>1 rasterpalenheier (achter trekker)<br>1 materiaalkosten aanleg<br>schapenraster 200 m                           | plaatsen palen schapenraster<br>met palenheier achter trekker<br>incl. kosten rastermateriaal                 | Alterra 2016/7   | 1,800         | 2.497,68             | 0,067         | 75%               | 125,51                   |
|                            | plaatsen schapenraster<br>200 m/ha                  | 3 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 trekker 4*4, 65-75 Kw (A-005)<br>1 wikkelmachine (A-142)                                                                                          | bevestigen schapenraster aan<br>geplaatste palen (gebruikt<br>materiaal bij 'plts palen')                     | Alterra 2016/7   | 1,660         | 394,94               | 0,067         | 75%               | 19,85                    |
|                            | verwijderen schapenraster<br>200 m/ha               | 2 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 midigraafmachine                                                                                                                                  | raster verwijderen met kleine<br>graafmachine (midi HGM)                                                      | Alterra 2018     | 0,948         | 153,17               | 0,067         | 75%               | 7,70                     |
|                            | verwijderen schapenraster<br>200 m/ha               | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 vrachtwagen met opbouwkraan<br>10 ton<br>1 Stort verwijderd raster 200 m/ha<br>1 trekker 4*4, 45-55 kW (A-004)<br>1 landbouwwagen 2-assig (A-129) | tussentransport, laden resten<br>verwijderd raster op<br>vrachtwagen, 15 km transport,<br>stortkosten         | Alterra 2016/7   | 0,252         | 56,26                | 0,067         | 75%               | 2,83                     |
| onderhouden<br>watergangen | uitmaaïen watergang 5<br>m1/ha                      | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 trekker 4*4, 65-75 Kw (A-005)<br>1 aanbouw maaikorf (A-043)                                                                                       | maaikorf 3m breed; breedte<br>talud <3m; breedte sloot <7m;<br>bodem en 2 taluds uitmaaïen                    | Normenboek NBL   | 0,023         | 3,23                 | 0,300         | 100%              | 0,97                     |
|                            | slootmaaisel afvoeren en<br>composteren 0,05 ton/ha | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 trekker 4*4, 65-75 Kw (A-005)<br>1 opraapwagen (A-051)                                                                                            | Notitie kosten bulken 2002<br>(tarief ongunstig en kosten<br>shredder; zie 'omrekening'<br>sloten&maaisel.xls | Alterra          | 0,030         | 5,23                 | 0,300         | 100%              | 1,57                     |
| onderhouden wegen          | onderhoud<br>ontsluitingspad/-kade<br>10m/ha        | 1 medewerker laag tarief (A-86)<br>1 trekker 4*4, 65-75 Kw (A-005)<br>1 klepelmaaier/frees (A-022)                                                                                     | maaïen/frezen/profileren; 5 m<br>breedte                                                                      | Normenboek NBL   | 0,050         | 7,99                 | 1,000         | 100%              | 7,99                     |
| <b>Totaal kosten</b>       |                                                     |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                               |                  |               |                      |               |                   | <b>1.828,64</b>          |
| <b>Exploitatiesaldo</b>    |                                                     |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                               |                  |               |                      |               |                   | <b>1.828,64</b>          |